

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 15. marts 2023

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v., lov om arbejdsmiljø og lov om erhvervsuddannelser

(Udmøntning af »Trepartsaftale om initiativer til at modgå seksuel chikane på arbejdspladser« og forlængelse af hjemmel til smileyordningen)

[af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen)]

1. Indstillinger

Udvalget indstillet lovforslaget til vedtagelse uændret.

Siumut, Inuit Ataatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Bemærkninger fra beskæftigelsesministeren

Berigtigelse af specielle bemærkninger til lovforslaget:

De specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 og nr. 2, i forslaget (§ 26, stk. 2, og 28, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø) indeholder desværre faktuelle fejl, som bør rettes.

Ad bemærkningerne til § 2, nr. 1

Det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede § 26, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø:

»Det foreslås i § 26, stk. 2, at ændre »fejl og mangler« til »problemer i det fysiske eller psykiske arbejdsmiljø«.

I den eksisterende bestemmelse i § 26, stk. 2, er formuleringen imidlertid »fejl eller mangler«. Sætningen bør derfor rettelig være:

»Det foreslås i § 26, stk. 2, at ændre »fejl eller mangler« til »problemer i det fysiske eller psykiske arbejdsmiljø«.

Ad bemærkningerne til § 2, nr. 2

Ved en fejl er de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1 ved opsætningen også blevet indsat under § 2, nr. 2. Bemærkningerne til § 2, nr. 2 er dermed en gentagelse af de bemærkninger, der vedrører den foreslåede ændring i § 26,

stk. 2, i lov om arbejdsmiljø. De skal derfor udskiftes med de korrekte bemærkninger til § 28, stk. 2.

Det fremgår således af de specielle bemærkninger til den foreslåede § 28, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø:

»Det fremgår af § 26, stk. 2, i arbejdsmiljøloven, at hvis arbejdslederen bliver bekendt med fejl eller mangler, som kan medføre fare for ulykker og sygdom, skal arbejdslederen sørge for at afværge faren. Kan faren ikke afværges ved arbejdslederens indgriben på stedet, skal denne straks gøre arbejdsgiveren bekendt med forholdet.

Det foreslås i § 26, stk. 2, at ændre »fejl og mangler« til »problemer i det fysiske eller psykiske arbejdsmiljø«.

Det betyder, at det vil blive tydeliggjort, at arbejdslederens pligt til at afværge en fare – eller gøre arbejdsgiveren bekendt med faren – gælder både ved problemer i det fysiske arbejdsmiljø og ved problemer i det psykiske arbejdsmiljø. Problemer i det psykiske arbejdsmiljø kan bl.a. være seksuel chikane i arbejdet. Der er tale om en modernisering af sprogbrugen i bestemmelsen, idet arbejdsmiljøloven dækker både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø. Formålet er at gøre bestemmelsen mere forståelig. Der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer i arbejdslederens pligter eller strafansvar, ligesom Arbejdstilsynets tilsynspraksis på området heller ikke ændres.«

Bemærkningerne bør rettelig være:

»Det fremgår af § 28, stk. 2, i arbejdsmiljøloven, at hvis de ansatte bliver opmærksomme på fejl eller mangler, som kan forringe sikkerheden eller sundheden, og som de ikke selv kan rette, skal de meddele det til et medlem af arbejdsmiljøorganisationen, arbejdslederen eller arbejdsgiveren.

Det foreslås i § 28, stk. 2, at ændre »fejl eller mangler« til »problemer i det fysiske eller psykiske arbejdsmiljø«. Samtidig foreslås det, at »som de ikke selv kan rette« ændres til »som de ikke selv kan løse«.

Det betyder, at det vil blive tydeliggjort, at de ansatte – hvis de bliver opmærksomme på problemer i arbejdsmiljøet, som kan forringe sikkerheden og sundheden, og som de ikke selv kan løse – skal give meddelelse til et medlem af arbejdsmiljøorganisationen, arbejdslederen eller arbejdsgiveren, uanset om problemet vedrører det fysiske arbejdsmiljø eller det psykiske arbejdsmiljø. Problemer i det psykiske arbejdsmiljø kan bl.a. være seksuel chikane i arbejdet. Det stemmer bedre overens med den foreslåede formulering om problemer i det fysiske eller psykiske arbejdsmiljø, samtidig at ændre ordet »rette« til »løse«. Der er tale om en modernisering af sprogbrugen i bestemmelsen, idet arbejdsmiljøloven dækker både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø. Formålet er at gøre bestemmelsen mere forståelig. Der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer i de ansattes pligter eller strafansvar, ligesom Arbejdstilsynets tilsynspraksis på området heller ikke ændres.«

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget stemmer for lovforslaget. Lovforslaget er et første skridt i den rigtige retning mod et opgør med seksuel chikane på danske arbejdspladser.

Enhedslisten bemærker dog, at lovforslaget på en række centrale punkter ikke går langt nok, hvorfor der stadig er lang vej igen. Enhedslisten ønsker især at fremhæve tre mangler: For det første bemærkes det, at lovforslaget trods hensigten om at klargøre arbejdsgivers ansvar i forbindelse med seksuel chikane ikke pålægger arbejdsgiveren et indirekte objektivt ansvar i sådanne sager. Dermed vil arbejdsgivers ansvar desværre fortsat være uklart ved vedtagelse af lovforslaget. For det andet indebærer lovforslaget ikke et opgør med fortrolighedsklausuler i sager om seksuel chikane, som er medvirkende til at skabe en stiltiende kultur omkring seksuel chikane på danske arbejdspladser. For det tredje er det værd at nævne, at der stadig eksisterer to separate definitioner af seksuel chikane i dansk lovgivning i henholdsvis Arbejdstilsynets bekendtgørelse om psykisk ar-

bejdsmiljø § 23 (lovbekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020) og Ligebehandlingslovens § 1, stk. 6 (lovbekendtgørelse nr. 645 af 8. juni 2011), hvilket ifølge Institut for Menneskerettigheder skaber en regelforvirring, som i sidste ende svækker beskyttelsen mod seksuel chikane (»Dansk lovgivning bør kun have én definition af seksuel chikane på arbejdsmarkedet«, Institut for Menneskerettigheder, menneskeret.dk, den 9. maj 2022). Derfor er kampen mod seksuel chikane langt fra overstået med vedtagelsen af nærværende lovforslag.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at det er vigtigt at modgå seksuel chikane på arbejdspladser. Alle skal således kunne gå på arbejde eller i skole uden at blive chikaneret. Nærværende lovforslag er et skridt i den rigtige retning. Dansk Folkeparti mener således, at der er mange gode elementer i lovforslaget, bl.a. at der sikres bedre beskyttelse af elever og lærlinge. På den baggrund støtter Dansk Folkeparti forslaget.

4. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 1. februar 2023 og var til 1. behandling den 23. februar 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Den 31. januar 2023 sendte beskæftigelsesministeren høringssvarene, høringsnotat, ligestillingsvurdering og lovforslaget til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på lovforslaget.

Bjarne Laustsen (S) fmd. Bjørn Brandenborg (S) Henrik Møller (S) Jens Joel (S) Kasper Roug (S) Leif Lahn Jensen (S)

Rasmus Stoklund (S) Thomas Monberg (S) Thomas Skriver Jensen (S) Christoffer Aagaard Melson (V) nfmd.

Morten Dahlin (V) Hans Andersen (V) Anni Matthiesen (V) Jeppe Søe (M) Nanna W. Gotfredsen (M)

Charlotte Munch (DD) Betina Kastbjerg (DD) Sólbjörg Jakobsen (LA) Steffen Larsen (LA) Helle Bonnesen (KF)

Niels Flemming Hansen (KF) Kim Edberg Andersen (NB) Nick Zimmermann (DF) Karsten Hønge (SF) Astrid Carøe (SF)

Kirsten Normann Andersen (SF) Victoria Velasquez (EL) Katrine Robsøe (RV) Torsten Gejl (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		